

Cím **BA1 - Néprajz**

Kódok B-TX-201-NÉPRAJZ

Hirdető Classik School

Környezet Tantermi / Stúdió, műterem vagy műhely / Külső helyszín / Online

Alapadatok						
Kurzus típusa	Kredit	Kontaktóra	Otthoni munkaóra	Tantárgy típusa	Félév	Melyik tantárgy része?
Szakelmélet					2.	Dívat- és Textiltervezés Alpok2.

Ajánlás

A félév során a hangsúly a népi textilművészet ágain és a népviseleteken lesz, amit a félév első felében megismert népi szemléletmódba ágyazva tudunk igazán megismerni.

Rövid leírás

A félév két tematikája alapvetően két részre oszlik. A félév első részében megismerkednek a hallgatók a néprajz alapfogalmaival, a népi kultúra jellemzőivel, illetve a népművészet értelmezési lehetőségeivel, behatárolásával, korszakolásával. A félév második felében a már meglévő ismeretek keretei közé helyezzük el a népi textilművészet különböző ágait (szóttés, hímzés, képfestés, csipke), illetve a népi szépségideál figyelembe vételével a népviseleteket is csoportosítjuk és elemezzük. Bár az egy félév rövid egy ilyen nagy tudományterület mélyebb megismerésének, mégis fontos az értelmezési keretek, a népi szemléletmód átfogó megismerése, mert a népművészet, népi textilművészet és a népviseletek sajátosságai így értelmezhetőek.

Oktatók

Oktató neve	Oktató elérhetősége	BIO	Fogadóóra
Oktató 1	Erdei Lilla		órák után szerda 9:50-től
Oktató 2			

Félév menete

A kurzus formátuma	Órarendi időpontok
csoportos előadás	Szerda 8:30-9:50

Az egyes foglalkozások jellege és ütemezésük, tanári közreműködés jelölése

Hetek	Dátum	Heti tartalom	Műhely/speciális terem
1	2025.02.18.	Néprajzi alapfogalmak, rövid tudománytörténet, intézményrendszer.	
2	2025.02.25.	A népi kultúra jellemzői és a művészettörténeti stílusok hatása.	
3	2025.03.04.	Népművészet alapfogalmai, jellemzői, a tárgyak alkotói.	
4	2025.03.11.	Népművészet a neten – a digitális keresés buktatói.	
5	2025.03.18.	A népművészet korszakolása.	
6	2025.03.25.	Népi textilkultúra – szőttések és a nyomott anyagok.	
7	2025.04.01.	Népi textilkultúra – hímzés.	
8	2025.04.08.	Népi textilkultúra – csipke.	
9	2025.04.15.	Népi szépségideál jellemzői. Népviselet és a városi viselet különbségei.	
10	2025.04.22.	Népviseletek csoportosítása.	
11	2025.04.29.	Két eltérő adottságú tájegység népviseletének mélyebb jellemzése.	
12	2025.05.06 .	Jacquard szalagok használata a népviseleteken.	
13			
14			
15			

Kurzusteljesítés feltételei, követelmények és értékelés				
A hallgatók tennivalói, feladatai				
Követelmény, beadandó munka	Értékelés módja	Értékelés szempontjai	Leadási határidő, alkalom	Súly az érdemjegyen
A hallgatók a vizsgán 2 fős csoportmunkával 10-15 percben bemutatják egy-egy előre kiválasztott tájegység magyar népviseletét (női és férfi) az előzetesen meghatározott szempontok szerint: 1. tájegység fő jellemzői (földrajzi elhelyezkedés, megélhetés) 2. viselet jellemző formája, azt mivel érik el 3. milyen viseletelemekből épül fel az öltözet, annak	szóbeli vizsgán	a megadott szempontok mindegyike szerint készüljön a .ppt bemutató	szóbeli vizsgán	75 %

jellemzői + helyi jellegzetességek 4. tájegységre jellemző textiltechnikák 5. 1-2 jellegzetesség kiemelése, amit a hallgató továbbgondolásra kiválasztana + indoklás				
A vizsgán az előre leadott listából 1 fogalom és 1 kifejtős kérdés megválaszolása + 1 népművészeti tárgy részletes leírása.	szóbeli vizsgán	A fogalom és a kifejtős kérdés ismerete	szóbeli vizsgán	25 %
Általános, átfogó feltételek				
pl. vizsgára bocsátás feltétele), szabadszavas leírás				

Jegyzetek és irodalom
Kötelező irodalom
- Flórián Mária: Magyar parasztviseletek. Bp., Planétás Kiadó, 2001. vagy Flórián Mária: Öltözködés. In.: Balassa Iván (főszerk.): Magyar Néprajz IV. Életmód. Bp., Akadémiai Kiadó, 1977. 558-769. (neten megtalálható)
- Gáborján Alice: Magyar népviseletek. Bp., Corvina Könyvkiadó, 1969.
- Hofer Tamás – Fél Edit: A magyar népművészet. Bp., Corvina Könyvkiadó, 1975. (több kiadás)
- Szemerkenyi Ágnes: Magyar népművészet. Bp., Holnap Kiadó, 2007.
- Néprajzi Lexikon I-V. vonatkozó címszavai (neten is elérhető)
Kurzus jegyzetei, prezentációi
Az órai .ppt-eket megkapják a hallgatók.
Ajánlott irodalom
- Csókos Varga Györgyi: Fonás, vetés, szövés. Bp., Planétás Kiadó, 1998.
- Domonkos Ottó: A magyarországi képfestés. Bp., Corvina Kiadó, 1981.
- Erdei T. Lilla: Bódy Irén a képfestés művésze. Bp., Magyar Képek Kiadó, 2020. (végén a történeti összefoglaló)
- Kósa László: Ki népei vagytok? Bp., Planétás Kiadó, 1998.
- Sándor Ildikó – Benedek Krisztina: Néprajz, néphagyomány. Bp., Képzőművészeti Kiadó, 2010.
- Szulovszky János (szerk.): A magyar kézművesipar története Magyarországon. HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Budapest, 2024.
- Cseh Fruzsina – Szulovszky János (szerk.): Mesterségmozaikok. Budapest, ELTE Humán Tudományok Kutatóközpontja. 2025. (Szabómesterség; Gombkötők, paszományosok,; Csipkekészítés; Képfestés; A kalaposiar a második világháborúig, 183-223.)

Tanulási eredmények	
Tudás	
Képesség	
Attitűd	

Autonómia és felelősségvállalás	
---------------------------------	--

Felmentés
Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól. Más, tevékenységgel egyes feladatok kiválhatók. Teljes felmentés adható. A teljes vagy részleges felmentés részleteit az oktatóval és a szakvezetővel szükséges egyeztetni.

Tantervi kapcsolatok		
Tantárgy	Kapcsolódó kurzusok (párhuzamosságok)	Kurzus érdemjegy aránya a tantárgyban
Divat- és Textiltervezés Alpok2.		
A kurzus előfeltételei	Szabadon választott esetén sajátos előfeltételek:	Szabadon választhatóként felvehető?
Divat- és Textiltervezés Alpok1. -		Igen/ <u>Nem</u>

Mesterséges intelligencia használatára vonatkozó irányelvek és szabályok a kurzusban
A mesterséges intelligencia egyetemi használatára a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Mesterséges Intelligencia és Plágiumszabályzata vonatkozik.

Alapanyagigény	Ki biztosítja?
Alapanyagigény 1...	Tech Park / Szak / Hallgató
Eszköz vagy anyagigény 2...	Tech Park / Szak / Hallgató

Egyéb információ, megjegyzések
Szabadszavas válasz szükséges, vagy üresen hagyható